

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem ve věci

žalobce: **V. A. T. P.,**
nar. ,
státní příslušnost Vietnam
bytem,

zastoupen: advokátkou **JUDr. Irenou Slavíkovou,**
sídlem Wenzigova 5, Praha 2

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky,**
Odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 1. 2018, č. j. OAM-706/ZA-ZA11-HA10-2017

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).
2. Žalobce namítá, že žalovaný rozhodoval na podkladě nedostatečně zjištěných a shromážděných důkazů, nesprávně zjistil stav věci a na základě toho vydal nesprávné rozhodnutí. Žalobce uvádí, že do ČR přijel v roce 2009 a žil zde se svou rodinou, ve Vietnamu nikoho nemá, v ČR má rodiče a bratra. Vietnam opustil ještě jako dítě, nebylo proto možné, aby se jakkoli politicky angažoval či projevoval nějaké politické názory, ty si vytvořil až později, situaci ve Vietnamu zná pouze skrze média. Ve výroční zprávě Human Rights Watch pro rok 2017 je konstatováno, že proti disidentům je tvrdě zasahováno veřejnou mocí a politická a základní lidská práva nejsou dodržována. Vietnamští občané, kteří se v zahraničí snažili získat azyl, mohou být šikanováni nebo i uvězněni podle trestního zákoníku. Žalobci by mohlo v případě návratu hrozit pronásledování, pokud by veřejně projevoval svoje politické názory. Žalobce si je vědom, že pokud zde nejsou důvody pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, je možné, aby mu byl udělen azyl dle § 14 zákona o azylu z humanitárních důvodů. Žalobce připomíná, že vycestoval z Vietnamu v době, kdy mu bylo 15 let a jeho politické názory se formovaly až v ČR. Žalovaný se na jeho politické postoje vůbec nedotazoval, nezabýval se dostatečně ani jeho rodinnou a sociální situací, kdy celá rodina žalobce žije v ČR a on si neumí život ve Vietnamu sám bez zázemí představit.
3. Žalovaný má za to, že zjistil stav věci tak, že o něm nelze mít důvodné pochybnosti a v rozsahu, který je nezbytný s ohledem na konkrétní okolnosti daného případu, zabýval se všemi skutečnostmi, který žalobce v průběhu řízení uvedl, umožnil žalobci, aby se ke všem okolnostem vyjádřil a opatřil si také relevantní podklady týkající se aktuální situace ve Vietnamu. Žalovaný dále konstatuje, že tvrzení žalobce o tom, že se žalovaný nezabýval jeho politickými názory, nemají oporu ve spisu. Žalovaný uvádí, že vycházel zejména z protokolu o výslechu žalobce, tedy z toho, co výslovně uvedl sám žalobce a z těchto tvrzení žádné konkrétní problémy žalobce ohledně možného pronásledování za jeho politické názory nevyplývaly. Žalovaný se domnívá, že jediným skutečným důvodem podání žádosti žalobce o mezinárodní ochranu byla snaha o legalizaci pobytu, neboť předtím neúspěšně žádal o pobytová oprávnění. Žalovaný proto připomněl, že poskytnutí azylu představuje výjimečný institut a nelze jej zaměňovat za jiné mechanismy podle zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců. Zároveň poukázal na to, že právě fakt, že si žalobce o mezinárodní ochranu žádá až po zamítnutí jeho žádostí dle pobytového zákona, svědčí o tom, že patrně uvedené problémy nepociťuje až tak palčivě. Uzavřel, že ani tvrzené případné ekonomické obtíže žalobce při jeho návratu nemohou být považovány za azylově relevantní důvod. U žalobce neshledal ani žádné důvody pro udělení azylu z humanitárního důvodu.
4. Žalobce následně požádal o nařízení jednání a doplnil, že ztratil možnost si svůj pobyt v ČR legalizovat z důvodu pochybení otce. Žádost si pak nemůže podat ani na zastupitelském úřadě ČR v Hanoji, neboť považuje za nefunkční systém Visapoint.
5. Ze správního spisu soud zjistil tyto pro řízení podstatné skutečnosti:
6. Žalobce je svobodný, bezdětný, zdravý, bez politického a náboženského přesvědčení. Do ČR přicestoval v roce 2009, otec zde začal podnikat, nyní zde žije celá rodina

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

žalobce. Měl zde pobytové oprávnění, to však otec zapomněl prodloužit, když se pak o prodloužení pokoušel žalobce, bylo mu zamítnuto. Měl zde družku, s tou ale již nežije.

7. Dne 18. 1. 2018 vydal žalovaný žalobou napadené rozhodnutí, kterým žalobci mezinárodní ochranu v žádné formě neudělil. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný neshledal naplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona o azylu. Žalovaný poukázal na to, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla legalizace pobytu na území České republiky, neboť žalobce pozbyl pobytové oprávnění, zároveň návrat do Vietnamu odmítá, neboť chce v ČR zůstat s rodiči a ve Vietnamu nemá žádné zázemí.
8. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.), při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
9. Soud ve věci nařídil jednání k žádosti žalobce, žádosti o zajištění účasti tlumočnicka při jednání nevyhověl, neboť žalobce byl zastoupen advokátem, přitomž soud nehodlal provést účastenský výslech žalobce. Žalobce se k jednání nedostavil.
10. Dle § 3 správního řádu správní orgán postupuje tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu. Žalovaný postupoval v souladu s tímto ustanovením a zohlednil všechny skutečnosti, které žalobce v žádosti uvedl, žalobce navíc v žalobě konkrétně neoznačil, v čem by měly spočívat jednotlivá pochybení ze strany žalovaného. Rozhodnutí žalovaného má všechny zákonem požadované náležitosti. Správní orgán rozhodnutí náležitě odůvodnil, všechny zjištěné skutečnosti podrobně zkoumal a posuzoval jejich relevanci jakožto důvodů umožňujících udělit mezinárodní ochranu dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu.
11. Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je dle písm. a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo dle písm. b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo v případě že je osobou bez státního občanství ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Podle ustanovení § 2 odst. 4 zákona o azylu se za pronásledování pro účely tohoto zákona považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Těmi se v souladu s následujícím ustanovením azylového zákona rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy může eventuálně být také soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.

12. K otázce možného pronásledování žalobce ve vlasti z důvodu jeho politického přesvědčení soud uvádí, že z žádné konkrétní skutečnosti nevyplývá, že by měl žalovaný být ve Vietnamu pronásledován. Žalobce uvedl, že byl v době odjezdu z Vietnamu ještě dítě a jeho politické názory se v žalobě formulovaly až později během jeho pobytu v ČR. Zároveň však při výslechu uvedl, že je bez politického přesvědčení a o politiku se nezajímá. Jakkoli i absence politického přesvědčení, je jistým politickým názorem, nelze žalobce považovat za osobu, která by měla mít ve vlasti problémy ohledně svých politických aktivit. Nelze tvrdit ani to, že by se žalovaný těmito otázkami nezabýval. Žalobce nezmínil žádnou konkrétní obavu z pronásledování. Toto nebylo vůbec tvrzeno, natož jakkoli doloženo a ani správní orgán po posouzení žalobcovy situace nezjistil, že by u žalobce byl naplněn některý z předpokladů dle § 12 zákona o azylu. Žalovaný se zabýval otázkou možné vážné újmy hrozící žalobci, avšak po analýze aktuální situace v zemi původu nedovodil, že by státní orgány země původu měly zájem o osobu žalobce, a ten by měl být po návratu pronásledován, jak předpokládá žalobce již na základě svého postavení „svobodného občana“. Stav základních občanských práv v zemi původu není natolik tristní, aby bylo možné obecně presumovat zásah státní moci proti komukoliv z navrátilých se občanů ze země s plně rozvinutým demokratickým zřízením. Institut azylu nelze zaměňovat s garancí právního i ekonomického postavení jako v zemi pobytu bez ohledu na pobytové oprávnění cizince a azylové řízení vnímat jako pouhé poměrování úrovně země pobytu a původu.
13. Podle § 13 zákona o azylu: *„(1) Rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12.*
- (2) Rodinným příslušníkem se pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí*
- a) manžel nebo partner azylanta,*
 - b) svobodné dítě azylanta mladší 18 let,*
 - c) rodič azylanta mladšího 18 let,*
 - d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 1 písm. b), nebo*
 - e) svobodný sourozenec azylanta mladší 18 let.*
- (3) Předpokladem udělení azylu za účelem sloučení rodiny manželů azylanta je trvání manželství před udělením azylu azylantovi. Předpokladem udělení azylu za účelem sloučení rodiny partnerovi azylanta je trvání partnerství před udělením azylu azylantovi.*
- (4) V případě polygamního manželství, má-li již azylant manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit azyl za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem azylanta.“*
14. Žalobce uvedl, že je svobodný a bezdětný, v ČR má celou rodinu. Žádnému z rodinných příslušníků však nebyla udělena mezinárodní ochrana, nejedná se tedy o osoby, skrze které by bylo možné uplatnit důvody dle § 13 zákona o azylu.

15. Podle § 14 zákona o azylu: „Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.“
16. Podle § 14a zákona o azylu: „(1) Doplnková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
- (2) Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje
- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
 - b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
 - c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
 - d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.“
17. Podle § 14b zákona o azylu: „(1) Rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení.
- (2) Rodinným příslušníkem se pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí
- a) manžel nebo partner osoby požívající doplňkové ochrany,
 - b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
 - c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let,
 - d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 1 písm. b), nebo
 - e) svobodný sourozenec osoby požívající doplňkové ochrany, který je mladší 18 let.
- (3) Předpokladem udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželů osoby požívající doplňkové ochrany je trvání manželství před udělením doplňkové ochrany cizinci. Předpokladem udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny partnerovi osoby požívající doplňkové ochrany je trvání partnerství před udělením doplňkové ochrany cizinci.
- (4) V případě polygamního manželství, má-li již osoba požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany.“
18. Žalovaný u žalobce neshledal žádný důvod zvláštního zřetele hodný, pro který by bylo možné mu udělit azyl z humanitárního důvodu dle § 14 zákona o azylu. Zabýval se přitom rodinnými, sociálními i ekonomickými poměry žalobce.

19. Existence rodinných vazeb nepředstavuje azylově relevantní důvod. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu v případech neudělení některé z forem mezinárodní ochrany většinou nedochází k nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života, neboť v těchto případech má cizinec většinou možnost opět získat povolení k pobytu a relevantní je proto většinou zásah v případech správní vyhoštění s dlouhodobým zákazem pobytu. Je však potřeba si klást otázku, zda se v případě žalobce jedná o tak výjimečnou situaci, že by mohlo k zásahu do jeho rodinného života dojít i pouhým vycestováním. Žalobce je svobodný a bezdětný svéprávný člověk, který sice má zázemí v ČR a žije zde i jeho rodina, avšak pouhým vycestováním za účelem zajištění legalizace pobytu v ČR by k zásahu do jeho soukromých a rodinných vazeb v nepřiměřené míře nedošlo.
20. Soud konstatuje, že institut mezinárodní ochrany lze použít pouze v odůvodněných případech. Představuje formu mimořádné pomoci lidem z oblastí, kde hrozí porušování jejich práv ve smyslu mezinárodních konvencí, nikoli poslední prostředek k zabránění opuštění území ČR. Není možné jej ani zaměňovat s jinými formami pobytu cizinců, které upravuje zákon č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004, uvedl: *„Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na "složitost mechanismů", které tento upravuje.“* Přitom v dané věci je jednoznačně zřejmé, že institut azylu je výhradně reakcí na zánik pobytového oprávnění. Pokud má žalobce v úmyslu svůj pobyt v ČR legalizovat, je na místě i nadále postupovat podle předpisů cizineckého práva, zejména dle uvedeného zákona o pobytu cizinců.
21. K tvrzení ohledně nemožnosti podání žádosti skrze system Visapoint soud doplňuje, že nemožnost registrace v systému Visapoint není sama o sobě azylově relevantním důvodem. K tomu Nejvyšší správní soud v rozsudku č.j.1 Azs 251/2018 – 30 uvedl, že *v několika svých rozhodnutích kritizoval závažné problémy systému Visapoint (viz zejména rozsudky rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016 - 52, č. 3601/2017 Sb. NSS, a ze dne 30. 5. 2017, č. j. 7 Azs 227/2016 - 36, č. 3603/2017 Sb. NSS). V těchto rozhodnutích však Nejvyšší správní soud zároveň vyložil, jaké se cizincům nabízejí prostředky ochrany před problémy fungování systému Visapoint. Ani z těchto rozsudků přitom rozhodně nevyplývá, že by takovým prostředkem ochrany mohlo být úplné opuštění nástrojů zákona o pobytu cizinců a využití nástrojů zákona o azylu. Smyslem zákona o azylu totiž rozhodně není působit jako alternativní řešení pro ty cizince, pro něž jsou postupy podle zákona o pobytu cizinců těžko dostupné, jak uvedl Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 24. 2. 2005, č. j. 2 Azs 216/2004 – 60. Nejvyššímu správnímu soudu je také známo, že s účinností k 31. 10. 2017 byl provoz systému Visapoint ukončen a objednávání termínů pro osobní podání žádosti probíhá prostřednictvím emailu za pomoci alfanumerického kódu, což má zajistit větší efektivitu systému. Dlouhodobá nemožnost registrace v uvedeném systému a z toho plynoucí nemožnost podání žádosti nemohou ospravedlnit nerespektování předpisů cizineckého práva ze strany žalobce.*

22. Ekonomické či sociální potíže v zemi původu taktéž není možné považovat za důvody, které by umožňovaly udělit žalobci mezinárodní ochranu. Soudu není ani známo, že by ve Vietnamu v současné době probíhala humanitární či jiná katastrofa. Soud nenalezl skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobci hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma. Vnitřní zamítavý postoj žalobce nelze považovat za uplatňování politických práv a svobod. Ekonomická migrace nepožívá ochrany azylového práva.
23. Soud ve věci žalobce neshledal žádný důvod zvláštního zřetele hodný, který by odůvodňoval udělení ochrany z humanitárního důvodu, jak předpokládá § 14 zákona o azylu. Nejsou naplněny ani podmínky pro poskytnutí doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Rodinný příslušník žalobce, který by požíval doplňkové ochrany, tu není, a proto ani § 14b zákona o azylu nelze použít.
24. Soud z důvodů shora uvedených žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.
25. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný sice měl ve věci úspěch, avšak žádné náklady mu nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 6. 11. 2019

Mgr. Kamil Tojner v.r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.